**Geachte voorzitter en alle aanwezigen,**

De vorige keer haalde ik hier Marcus Aurelius aan die 2000 jaar geleden de woorden uitsprak dat vrijwel niets op zichzelf staat maar alles met elkaar verbonden is.
Daarop vertelde de Nestor van dit college over een bijzonder toeval: die ochtend was hij om vijf uur met hem in gedachten wakker geworden: *"Zonsopgang als je moeite hebt om uit je bed te komen, zeg dan tegen jezelf, ik moet aan het werk, als mens."*

Maar wat betekent dat eigenlijk: aan het werk gaan als mens? En wat vraagt dat van ons wanneer keuzes gevolgen hebben voor een hele gemeenschap?

Bijna achttien eeuwen later hield ook Noam Chomsky (Nowam Tsjomski) zich bezig met macht en verantwoordelijkheid. Wie neemt de besluiten, hoeveel invloed hebben mensen daarop en wie draagt verantwoordelijkheid voor de gevolgen? Noam formuleerde het zeer scherp: "Iedere machtsuitoefening waarover geen verantwoording wordt afgelegd, is op zichzelf niet legitiem. "

Na de inbreng van de insprekers is niet langer vanzelfsprekend dat volledige sloop, zoals Woonpunt sinds 2022 en ook vandaag weer verkondigt de enige verantwoorde optie.

Vandaag op de 11de van de 11de klinkt in het zuiden van ons land de muziek en staat de gewone wereld even volledig op zijn kop. Voor de bewoners van Versiliënbosch staat hun leven al heel lang op zijn kop! Zij willen niet in het ootje worden genomen. Commissieleden, kijk daarom kritisch naar Woonpunts plannen en laat een gemeenschap niet slopen zonder eigen onderzoek te doen.

Die uitdaging werd ook aan mij voorgelegd toen ik benaderd werd door boodschappers van het geschreven woord, vanwege mijn ervaringen in Meezenbroek. Zo werd aan mij gevraagd hoe Versiliënbosch overeind kan blijven en welke concrete aanknopingspunten ik daarvoor zie.

Die zoektocht door honderden pagina's documenten bracht de samenhang aan het licht: de cultuurhistorische waarde van de mijnkolonie, het behoud van haar gemeenschap en sociale huurwoningen én het volkshuisvestelijke belang van Heerlen.

Dit gaat niet om een nostalgische wens, maar om **een gerechtvaardigd maatschappelijk belang dat raakt aan het woonrecht, zoals dat ook in de Grondwet is verankerd.**

Dan rijst de ongemakkelijke vraag: **volgde de sloopkoers uit de onderzoeken of werden de onderzoeken uitgevoerd binnen een koers die al gekozen was?**

Alles wijst erop dat de koers eind 2022 al was ingezet: vóór de start van een deugdelijk participatietraject waren het sloopbesluit genomen, de onthuring gestart en de planning voor sloop en nieuwbouw al gereed**.**

Deze besluitvorming vraagt om verantwoordelijkheid. Op 26 oktober jl. sprak Reinier van Zutphen bij de Academie van het Nationaal Programma Heerlen-Noord over nabijheid en vertrouwen. Zijn pleidooi voor een overheid die mensen opzoekt en ondersteunt voordat zij vastlopen, raakt ook aan Versiliënbosch. Bewoners serieus nemen betekent dat zij niet pas

worden gehoord wanneer de koers al is bepaald, maar invloed kunnen uitoefenen zolang er nog werkelijk iets te kiezen valt.

Het gesprek met Reinier van Zutphen in de foyer liet mijn hart een sprongetje maken. Hij legde haarfijn uit dat we bereid moeten zijn opnieuw met een open blik te kijken en onderzoek te doen om de werkelijke problemen van mensen op te lossen en bestaande systemen te verbeteren.

Van wie is de wijk en is er in die toekomst nog plaats voor de gemeenschap die Versiliënbosch heeft opgebouwd? De kernvraag is voor mij dan ook: wordt Versiliënbosch vernieuwd mét en voor de huidige bewoners of moet een bestaande gemeenschap wijken voor een beleidsmatig gewenste nieuwe bevolkingssamenstelling?

Hoe kunnen we de woningen van Versiliënbosch in ere herstellen wanneer de macht van het geld boven de belangen van bewoners staat? Die vraag bracht mij terug naar 18 maart 2025. Tijdens een bijeenkomst over de toekomst van de mijnwerkerswoningen stelde gespreksleider meester Sengen een ludieke vraag aan het driekoppige forum bestaande uit een historicus, een wethouder en een directeur van een woningcorporatie die nu aanwezig is: “Wie bepaalt uiteindelijk of een woning wordt afgebroken of gerenoveerd?” Terwijl de drie heren worstelend naar een antwoord zochten, sprak meester Sengen: “Dat is uiteindelijk de rechter!”

En mijn laatste vraag is speciaal gericht aan jullie als volksvertegenwoordigers: **wie heeft hier eigenlijk de macht?**